

Profesorul Adolf Haimovici - centenarul nașterii sale

Se împlinesc 100 de ani de când a văzut lumina zilei **Adolf Haimovici**, cel care în cursul vieții se va distinge ca o personalitate proeminentă a matematicii ieșene și românești, un dascăl atașat învățământului românesc, un om respectat și iubit de toți cei care l-au cunoscut.

Născut la Iași, la 1 octombrie 1912, avea să-și lege viața, activitatea și destinul de acest oraș; a îndrăgit Iașul și nu ezita, atunci când avea prilejul, să-și exprime atașamentul față de el.

Clasele primare le-a urmat la Școala primară „Gh. Asachi”, apoi studiile secundare la Liceul Național (actualul Colegiu „Național”). În perioada 1930-1934 urmează cursurile Facultății de Științe de la Universitatea din Iași încheind cu o licență în matematică și una în științe fizico-matematice. În anul 1938 își susține teza de doctorat cu subiectul *Dirichletii concurenți și dirichletii paralele pe o varietate a unui spațiu conform* sub conducerea prof. Al. Myller. Până în 1945, când este încadrat ca asistent universitar la Facultatea de Științe, activează ca profesor secundar la diverse licee din Bacău și Iași. Urcă repede treptele ierarhiei universitare, în anul 1949 fiind profesor titular și șef al Catedrei de ecuații diferențiale. Până la momentul pensionării, în anul 1981, a predat numeroase și foarte variate cursuri: ecuații diferențiale, ecuațiile fizicii matematice, teoria funcțiilor de o variabilă complexă, capitole speciale de teoria operatorilor etc.

Profesorul **Adolf Haimovici** era unul dintre profesorii cei mai apropiați de studenți. Cursurile predate erau la nivelul de înțelegere a studenților și aveau claritate; deseori își întrerupea expunerea pentru a pune întrebări studenților sau pentru a indica punctele-cheie ale teoriei expuse sau ale unei demonstrații. A militat în mod constant pentru primenirea programelor și introducerea de cursuri noi. Pentru studenți, dar și pentru viitorii specialiști, a publicat cursuri fundamentale ca: *Ecuații diferențiale și integrale* (1965), *Ecuațiile fizicii matematice și elemente de calcul variațional* (1966). Este coautor la tratatul *Geometrie analitică și diferențială* (1951), lucrare ce a primit Premiul de Stat. Monografia *Ecuații diferențiale cu funcții de mulțime ca necunoscută* (1976) este o premieră în domeniul respectiv.

Contribuția cea mai importantă a prof. dr. doc. **Adolf Haimovici** este opera sa științifică, ce cuprinde peste 140 memorii și articole publicate în țară sau străinătate. A abordat subiecte și teme din domenii foarte diverse ale matematicii, care pot fi grupate în trei direcții principale de cercetare: 1) *geometrie diferențială* (geometrie pe spații conforme, spații cu conexiune afină, spații cu conexiune neliniară etc.); 2) *ecuații funcționale* (diferențiale, cu derivate parțiale, integro-diferențiale); 3) *matematici aplicate* (biomatematică, termodinamică, economie etc.). Cu toată această diversitate de preocupări în acord cu grija sa permanentă de abordare a unor

domenii noi și actuale, prof. **Adolf Haimovici** nu a părăsit niciodată cercetările de geometrie, fiind un membru important al *școlii de geometrie din Iași*.

Prof. dr. doc. **Adolf Haimovici** a sprijinit și îndrumat un mare număr de tineri cercetători în calitate de conducător de doctorat: peste 30 de teze de doctorat s-au finalizat sub îndrumarea sa.

A fost redactor responsabil al revistei *Analele Științifice ale Universității „Al. I. Cuza” din Iași*, secția Matematică, contribuind la ridicarea nivelului științific al acesteia. De asemenea, a fost director al *Seminarului Matematic „Al. Myller”* din 1952 și până în 1992. În această lungă perioadă de timp, prof. **Adolf Haimovici** a fost preocupat la început de restabilirea ordinii în biblioteca adusă din refugiu și afectată de război, iar apoi de completarea colecțiilor de reviste, sporirea fondului de carte și mărirea numărului de schimburi între *Analele Științifice* și alte reviste. În bibliotecă s-a statornicit un climat optim de studiu și schimb de idei, iar *Seminarul Matematic „Al. Myller”* a devenit un adevărat institut de cercetare.

Prof. dr. doc. **Adolf Haimovici** a fost o personalitate complexă; enumerăm aici câteva din multele activități în care a fost implicat: conducător al Seminarului de ecuații funcționale și analiză numerică, membru al Consiliului profesoral al Facultății de matematică și Senatului Universității, inițiator al unor noi direcții de cercetare și al modernizării unora tradiționale, stăruința neobosită de promovare a învățământului informaticii în facultate, crearea Laboratorului de informatică al facultății, sprijinirea înființării Centrului de calcul al Universității ș.a. A fost o prezență activă în comunitatea matematicienilor: participant la numeroase congrese și colocvii din țară și internaționale, profesor invitat să țină conferințe în aproape toate țările europene.

Pentru cititorii revistei *Recreații Matematice* nu putem trece cu vederea o altă coordonată a activității prof. **Adolf Haimovici**: a fost un animator al modernizării învățământului preuniversitar, în special al celui matematic. Încă de la înființarea filialei Iași a *Societății de Științe Matematice din România*, în anul 1950, a făcut parte din conducerea acesteia, ca vicepreședinte mai întâi – președinte fiind *Al. Myller* –, apoi ca președinte din 1956 și până spre ultimii ani ai vieții. Din bogata activitate desfășurată amintim: peste 60 de articole adresate elevilor și profesorilor, multe publicate în *Gazeta Matematică*, conferințe la cursurile de vară ale profesorilor sau la cercurile de elevi, cărți de matematică elementară dedicate elevilor și profesorilor (*Grupuri de transformări. Introducere elementară* (1963)), manuale școlare (*Elemente de geometrie a planului* (1968), *Elemente de geometrie în spațiu*) etc.

La facultate era numit simplu: *Profesorul*. Pentru că *Profesorul* putea fi găsit în orice zi, pentru că era implicat în aproape toate activitățile facultății, pentru că era disponibil să asculte și să ajute pe oricine. Nu puțini au găsit sprijin din partea *Profesorului* în rezolvarea unor probleme strict personale.

La 1 ianuarie 1993 a încetat din viață în plină activitate creatoare !

Adolf Haimovici rămâne în conștiința posterității ca un strălucit om de știință, un eminent dascăl și un model de comportament, care, cu talent și muncă, cu dăruire și pasiune, a contribuit în mod plener la progresul științei și învățământului românesc.

Prof.dr. Temistocle BÎRSAN